

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про повернення позовної заяви

01 листопада 2020 р.

Справа №200/10108/20-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

01 год. 45 хв.

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Логойда Т.В., перевіряючи виконання вимог законодавства при подачі позовної заяви Донецької обласної організації політичної партії «Партія Шарія» до Центральної районної у місті Маріуполі територіальної виборчої комісії Донецької області, треті особи Донецька обласна організація політичної партії «Слуга народу», Регіональна організація політичної партії «Блок Вадими Бойченка» в Донецькій області, про визнання протиправними та скасування протоколів та зобов'язання вчинити дії,

в с т а н о в и л а:

31 жовтня 2020 року о 20 год. 58 хв. Донецька обласна організація політичної партії «Партія Шарія» звернулася до суду з адміністративним позовом, в якому просила:

- визнати протиправними та скасувати протоколи Центральної районної у місті Маріуполі територіальної виборчої комісії Донецької області про підсумки голосування з виборів депутатів Маріупольської міської рада у межах усього територіального виборчого округу №3 та у межах усього територіального виборчого округу №2;

- зобов'язати Центральну районної у місті Маріуполі територіальну виборчу комісію Донецької області скласти протоколи про підсумки голосування з виборів депутатів Маріупольської міської рада у межах усього територіального виборчого округу №3 та у межах усього територіального виборчого округу №2 з позначкою «уточнений», в які внести відомості щодо кількості голосів виборців, відданих за Донецьку обласну організацію політичної партії «Слуга Народу» та Регіональну організацію політичної партії «Блок Вадима Бойченка» на підставі відповідних протоколів ДВК.

Позовну заяву від імені позивача підписано представником Лутовим Владиславом В'ячеславовичем.

Відповідно до статті 171 Кодексу адміністративного судочинства України суддя після одержання позовної заяви з'ясовує, зокрема чи подана позовна заява особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність; має представник належні повноваження (якщо позовну заяву подано представником).

Згідно з частиною 2 статті 160 Кодексу адміністративного судочинства України позовна заява подається в письмовій формі позивачем або особою, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Питання особливості здійснення представництва у справах, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму визначені ст. 279 Кодексу адміністративного судочинства України

Відповідно до статті 279 Кодексу адміністративного судочинства України особа, яка

*306*4413843*1*2*

відповідно до закону про вибори зареєстрована як уповноважений представник або довірена особа кандидата, діє як представник відповідного кандидата у справах, пов'язаних з виборчим процесом, без додаткового уповноваження.

Особа, яка відповідно до закону про вибори чи референдум зареєстрована як уповноважена особа (представник) партії (блоку), місцевої організації партії, ініціативної групи референдуму, діє як представник відповідної партії (блоку), місцевої організації партії, ініціативної групи референдуму у справах, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму, без додаткового уповноваження.

Документом, що підтверджує повноваження представників, визначених частинами першою і другою цієї статті, є відповідне посвідчення, видане в порядку, встановленому законом про вибори чи референдум.

Відповідно до частини 1 статті 55, частини 1 статті 57 Кодексу адміністративного судочинства України сторона, третя особа в адміністративній справі, а також особа, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи, може брати участь у судовому процесі особисто (самопредставництво) та (або) через представника.

Представником у суді може бути адвокат або законний представник.

Згідно з частиною 1 статті 12 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» особі, яка склала присягу адвоката України, радою адвокатів регіону у день складення присяги безоплатно видаються свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України.

Таким чином, статус особи як адвоката підтверджується свідоцтвом про право на заняття адвокатською діяльністю або посвідченням адвоката України.

Відповідно до частини 4 статті 59 Кодексу адміністративного судочинства України повноваження адвоката як представника підтверджуються довіреністю або ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру і адвокатську діяльність".

В свою чергу, відповідно до частини 1 статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правової допомоги.

Документами, що посвідчують повноваження адвоката на надання правової допомоги, можуть бути: 1) договір про надання правової допомоги; 2) довіреність; 3) ордер; 4) доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Частиною 2 статті 26 вказаного Закону визначено, що ордер - письмовий документ, що у випадках, встановлених цим Законом та іншими законами України, посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги. Ордер видається адвокатом, адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням та повинен містити підпис адвоката. Рада адвокатів України затверджує типову форму ордера.

Відповідно до пункту 4 Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, що затверджене рішенням Ради адвокатів України від 12 квітня 2019 року № 41, ордер видається адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та повинен містити обов'язкові реквізити, передбачені цим Положенням.

Зокрема, згідно з підпунктами 12.03 та 12.8 пункту 12 Положення ордер містить такі реквізити, як: посилання на договір про надання правової допомоги/доручення органу (установи), уповноважених законом на надання безоплатної правової допомоги, номер (у випадку наявності) та дату цього документа; обмеження повноважень, якщо такі передбачені договором про надання правничої (правової) допомоги.

Зазначені норми узгоджуються з імперативною вимогою частини 4 статті 26 Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», з положеннями статей 55 та 57 Кодексу адміністративного судочинства України, статей 237 та 240 Цивільного кодексу України, що спрямовані на забезпечення інтересів особи, яка прийняла рішення брати участь у судовому процесі через представника, гарантування захисту її інтересів цим представником в межах наданих йому повноважень, що забезпечує справедливе і ефективне судочинство.

Аналіз наведених положень законодавства дає підстави для висновку, що: по-перше, як вже зазначалося, статус особи як адвоката підтверджується свідоцтвом про право на заняття адвокатською діяльністю або посвідченням адвоката України; по-друге, повноваження представника, яким є адвокат, повинні бути підтверджені оригіналами (належним чином завіреними копіями) ордеру, що виданий на ведення справи в суді, або довіреності; по-третє, ордер, на відміну від довіреності, не вказує обсяг повноважень, наданих адвокату.

Повноваження адвоката, зокрема щодо підписання позовної заяви, повинні підтверджуватися домовленістю сторін у договорі про надання правової допомоги, який засвідчує існування між позивачем як клієнтом та адвокатом домовленості щодо обсягу наданих йому повноважень шляхом окремого визначення такої дії у договорі.

Звернення до суду з використанням правничої допомоги інших осіб при реалізації права на справедливий суд (стаття 1312 Конституції України, статті 16, 57 Кодексу адміністративного судочинства України та стаття 10 Закону України «Про судоустрій і статус суддів») передбачає надання до суду належних доказів дійсної волі особи, що є учасником справи, на уповноваження іншої особи щодо надання правничої допомоги. Такі докази повинні виключати будь-які сумніви стосовно справжності та чинності такого уповноваження на момент вчинення певної процесуальної дії, а також стосовно охоплення такої дії дійсним колом повноважень представника, що делеговані йому особою, яка реалізує право на справедливий суд. Представник повинен демонструвати повагу до суду, підтверджуючи наявність повноважень на представництво, а також не позбавляти довірителя права знати про дії представника, зокрема, стосовно звернення з позовною заявою до суду.

Аналогічні висновки щодо застосування норм права викладені в постанові Верховного Суду від 18 жовтня 2018 року в справі № 811/1507/18, в ухвалах Верховного Суду від 29 травня 2019 року в справі №360/4073/18, від 30 травня 2019 року в справі №808/1914/18, від 30 травня 2019 року в справі №808/1914/18.

Згідно з правовою позицією Великої Палати Верховного Суду (ухвала від 12 січня 2018 року у справі № К/800/28757/13) є неприйнятним поданий до суду від імені довірителя документ, який хоча і підписаний довірителем з наданою копією ордеру, проте до якого не долучено копії витягу з договору, у якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих процесуальних дій, засвідченого підписом сторін.

Верховний Суд в ухвалі від 30 травня 2019 року в справі №808/1914/18 зазначив, що повноваження адвоката, зокрема, щодо підписання документу (в даному випадку касаційної скарги), повинно підтверджуватись домовленістю сторін у договорі про надання правової допомоги, який засвідчує існування між клієнтом та адвокатом домовленості стосовно обсягу наданих йому повноважень, шляхом окремого визначення такої дії у договорі.

Висновки щодо застосування норм права, що викладені у вказаних судових рішеннях Верховного Суду, відповідно до частини 5 статті 242 Кодексу адміністративного судочинства України мають бути враховані судом при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин.

Як вже зазначалося, позовну заяву від імені позивача підписано представником Луговим Владиславом В'ячеславовичем.

До позову додано лише копію першої сторінки ордеру від 31 жовтня 2020 року серії ДІІ №092895, в якому зазначено, що його видано на підставі договору про надання правової допомоги/доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги від 31 жовтня 2020 року №31/10/20-1. Також додано свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.

Документів, які б підтверджували волевиявлення позивача на надання адвокату повноважень щодо представництва його інтересів у суді шляхом права підпису від його імені процесуальних документів, які подаються до суду, зокрема позовної заяви (які могли б надати суду можливість перевірити обсяг наданих повноважень), до суду не подано.

Отже, відповідними документами не підтверджено те, що позовну заяву підписано

особою, яка має право її підписувати.

Відповідно до пункту 3 частини 4 статті 169 Кодексу адміністративного судочинства України позовна заява повертається позивачеві, якщо позов подано особою, яка не має адміністративної процесуальної дієздатності, не підписано або підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано.

Керуючись пунктом 3 частини 4 статті 169, статтями 248, 272 Кодексу адміністративного судочинства України,

у х в а л и л а:

Позовну заяву Донецької обласної організації політичної партії «Партія Шарія» до Центральної районної у місті Маріуполі територіальної виборчої комісії Донецької області, треті особи Донецька обласна організація політичної партії «Слуга народу», Регіональна організація політичної партії «Блок Вадими Бойченка» в Донецькій області, про визнання протиправними та скасування протоколів та зобов'язання вчинити дії повернути позивачеві.

Повернення позовної заяви не позбавляє права повторного звернення до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

Ухвала набирає законної сили після закінчення строку апеляційного оскарження, а у разі його апеляційного оскарження - з моменту проголошення судового рішення суду апеляційної інстанції.

Ухвала може бути оскаржена до Першого апеляційного адміністративного суду шляхом подання апеляційної скарги через Донецький окружний адміністративний суд у дводенний строк з дня її підписання.

Суддя

Т.В. Логойда

*306*4413843*1*2*